

VELKÁ
DOBRODRUŽSTVÍ

Za zámkem, jmelím a krásnou přírodou do Ropice

GPS souřadnice: 49.7008361, 18.6154172

Praktické informace

Délka trasy: 6 km

Obtížnost: Lehká trasa vedoucí po rovině a do mírného kopce kolem zajímavých památek obce. Výlet je možné jet s terénním kočárkem a také na kole. Pejskům se bude líbit.

Vzdálenost od Prahy: 400 km, cca 4 hodiny autem. Pojedete po dálnici D1 do Příboru, Frýdku-Místku a pak do Ropice.

www.idos.cz

Turistická mapa: Odkaz na mapy.cz

Parkování: Za školou a hasičskou zbrojnicí – zdarma.

Možnost občerstvení:

Květen – září Park U ZŠ 16:00 – 20:00

Restaurace golf je zavřená prosinec – březen dle počasí

Restaurace U Parduby celoroční provoz

Bufet pod Plechem otevřen duben – říjen dle počasí

WC:

Květen – září Park U ZŠ 16:00 – 20:00

Restaurace golf je zavřená prosinec – březen dle počasí

Restaurace U Parduby celoroční provoz

Bufet pod Plechem otevřen duben – říjen dle počasí

Obecní úřad pondělí – pátek 8:00 – 16:00

Nejbližší další výlet agentury Velká dobrodružství: Landek, Helfštýn, Hranice, Fulnek, Javor, Hřčava, Kopřivnice.

Trasu pro vás prošla Lucie Nachtigallová.

Trasu testovali kamarádi Martin (7 let) a Petr (8 let) z Polanky

Postřehy dětí:

Martin: „Viděl jsem hory a také krásné stromy. “

Péťa: „Výlet mě moc bavil, všechno jsem vyluštil – nejlepší byly hledačky.“

Popis výletu - Legenda pro rodiče

Milí cestovatelé,

zveme vás do Pobeskydí až k blízkým hranicím s Polskem do obce se zvláštním názvem Ropice. Kromě toho, že prozradíme, jak název vznikl, vám ukážeme zámek, louky, které si oblíbili golfovní hráči, a krásnou řeku. Povíme si něco o rostlině, která zde roste v korunách stromů, a také zapátráme po tajemství náhrobků místního hřbitova. Ať už máte rádi historii, kulturu nebo přírodu, určitě zde najdete něco pro sebe. Hádanky a tajenka jsou pro děti, které už umí trochu číst, ale trasu mohou jít děti od pěti let.

Výlet jsme pro vás připravili ve spolupráci s obecní úřadem Ropice, a je pro vás tedy zdarma! :)

Dopis dětem

Ahoj, holky a kluci,

dnešní cesta za hádankou povede Podbeskydím. Je to kraj, který je blízko hranic s Polskem. Zdejší děti se dokonce v místní škole učí v polštině. Cestou si popovídáme o zvířátkách, pohádkách, ale také třeba o psím hřbitově nebo Janu Nepomuckém.

Stejně jako k našim ostatním výletům jste také k dnešnímu dostali originální mapu s vyznačenou trasou. Pokud půjdete správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny úkoly. Umíte-li už psát, doplňte podle uhodnutých slov tajenku a pečlivě ji uschovejte. Pokud nám pošlete dopisem, e-mailem nebo prostřednictvím FB její správné znění, zařadíme vás do slosování o Lumpardíky. Je důležité, abyste k tajence vždy uvedli (pozor, slovíčka psát bez diakritiky) i kód výletu, který najdete na každé stránce.

Mapa výletu

Doplňovačka

Jdeme na to:

Vítáme vás v Podbeskydích – v místech, kde lidé žijí už od pradávna. Ropice patří k nejstarším obcím na Těšínsku. Ves vznikla ve 12. nebo 13. století. K jejímu významu přispěla výhodná poloha na stezce vedoucí z Těšína do Jablunkova a dále do Uher. Této stezce se říkalo měděná a ve středověku se po ní vozilo luxusní zboží, například jantar nebo ústřice. Ale také nepostradatelná sůl, dobytek, měď či cín.

Z rychlostní silnice č. 11 odbočte u budovy školy a zaparkujte u pole hned za ní. Pěšky pak areál obejděte nebo projděte přes dětské hřiště. Ovšem hrozí zde „zásek“, neboť hřiště je to moc pěkné. :) Nechte si hraní až na závěr výletu jako odměnu za ušlapané kilometry.

Nám se tu hlavně líbily keře s prošlapanými cestičkami pod nimi. Dovedeme si představit, jak si tady po škole místní děti hrají na schovávanou nebo na honěnou.

I když tehdy vypadala úplně jinak, zdejší škola vznikla jen o pár stovek let později, než byla obec založena – v 15. století.

Představte si, že se zde učilo o mnoho let dříve, než se narodil Učitel národů.

Kdo to byl a jak zní celé jeho jméno?

První školy v okolí byly především náboženské, teprve ve druhé polovině 19. století se ty obecné dostaly pod státní dohled. Současná „nová“ budova české a polské školy pochází z roku 1905.

Podívejte se na cedulku vedle vstupu do školy.

Jakým jazykem se zde děti učí?

Najděte číslo popisné a sečtěte všechny jeho číslice.

1. Napište slovem výslednou číslici.

Před školou vyhledejte pomník obětem druhé světové války. Místní obyvatelé byli v těžkých časech „terorizováni“ hned dvěma národy. Proto jich také mnoho přišlo o život.

Pomník vypadá jako velký tmavý kámen. Možná je to balvan smutku, který zdejší obyvatele stále tíží. Nápis dole je téměř nečitelný. Ale třeba se vám ho podaří vyluštit.

Opatrně po přechodu přejdeme silnici a vydáme se doleva po méně frekventované cestě.

Otočte se a podívejte se z boku na autobusovou zastávku. Kolik namalovaných dětí na ní vidíte? Které je vám nejvíce podobné?

Chvilku teď poťapeme po asfaltce. A než se dostaneme do přírody, můžeme si říci něco o zdejší historii.

Víte, proč se Ropice jmenuje tak podivně? Zkuste říci, co vám její jméno připomíná. Nám trochu ropuchu kříženou s jepicí. Nebo že by to bylo něco od opice? Taky by mohlo jít o samičku tvora z krátkého filmu Jana Svěráka *Ropáci*, za který dostal v červnu 1989 v Americe studentského Oscara. Ani jedno si takhle hezká obec určitě nezaslouží! :)

Ve skutečnosti je to tak, že bylo nejspíš na vesnici přeneseno jméno hory Ropice. A proč se kopec Ropice jmenuje, jak se jmenuje? Asi podle nafty. Nesmějte se, nedivte se. Slovo *ropa* jsme převzali z polštiny, kde znamenalo *hnis* a také označovalo vodu z tamních solných pramenů. Podle toho je jasné, že nešlo o voděnku křišťálově čistou. Možná něco takového teklo i z blízké hory... A tvar *ropice* už je jen variantou slova *ropa*. (Něco jako *bába* a *babice*. Asi...)

No, zdá se, že jsme s tou ropuškou ani s ropáky nebyli daleko od pravdy. Co se týče vody, je už dneska ovšem skutečnost úplně jiná. Říčka Ropičanka, která Ropici protéká, je krásně čistá. A zrovna obojživelníkům, kteří jsou na čistotu vody hákliví, se v ní daří moc dobře.

Znáte nějakou pohádku, ve které se vyskytuje žabka?

Nás napadá knížka *Kvak a Žbluňk* a pak se nám vybaví žabička, co se kamarádila s krtečkem. Jejda, málem bychom zapomněli na *Žabího prince*!

Pamatujete si, jak proměnila princezna ohyzdného žabáka v krásného prince? Pokud kolem vás náhodou nějaká žába nebo žabák skáčou, můžete to zkusit taky. Ale nejdříve si ověřte, zda jde potvůrku správného pohlaví. Holky by si s princeznou moc nepomohly a kluci s princem taky ne. Rozpoznáte, zda je žába či ropucha ona či on? Ne? Tak raději nic nelíbejte.

Než dojedete k zámku, abyste z těch žab nevypadli, zkuste se naučit tuto básničku:

ŽALOVALA ŽÁBA ŽÁBĚ,

ŽE MÁ ŽIVOT TĚŽKÝ.

ŽE JI BOLÍ OBĚ NOHY,

ŽE NEMŮŽE PĚŠKY.

Mineme zrcadlo a procházíme kolem prvních domků. Nalevo je pole a v dálce už se tyčí vrcholky Beskyd.

Hledáme bílo-červenou tyč, na které je nápis.

Jeho první slovo je ZHUŠŤOVACÍ.

2. Jaké je druhé slovo?

Věděli byste, k čemu tyč slouží?

Tyto tyče zahušťují síť trigonometrických bodů tam, kde je jich málo. Bývají v blízkosti nějakého důležitějšího bodu, aby se dal v případě poškození či zničení snadno doměřit a obnovit.

V okamžiku, kdy se asfaltka začne stáčet doprava a uvidíte dopravní značku s nákladním vozem, odbočíme a zamíříme ke kolejím. Že jdete správně, poznáte podle skupinky břízek napravo.

Vidíte někde obrázek mašinky? Kolik má koleček?

Šlapeme a vyprávíme si dál.

Obec je prvně je zmiňována ve 14. století pod názvem Ropiza. Během své historie zažila divoké časy. Vzhledem ke své poloze totiž devětkrát změnila státní příslušnost. Nejdřív patřila Polsku, pak Čechám, Habsburkům, Československu, znovu Polsku, hitlerovskému Německu, Československu a nyní České republice.

Představte si, že by každá generace vaší rodiny měla v občance nebo pasu napsanou jinou zemi!

Stejně tomu bylo i v případě majitelů. Ti se zde také točili jako na centrifuze. Prvním známým pánem byl Sobek z Kornic, jehož rod zde vládl do roku 1640. Sobkové zde také postavili rodinné sídlo, které bylo na začátku 18. století přestavěno v barokní zámek. Později ho baron Karl Czelesta předělal v klasicistní. A jak to bylo dál, si řekneme, až zámek uvidíme.

Přejdeme koleje a po cyklostezce se stáčíme doprava zpátky k obci. Odsud už je vidět i budova zámku.

Ještě předtím ale můžete zamávat dvěma domečkům nalevo, které vypadají jako dvojčátka, a také posedu napravo. Vidíte je?

Všimli jste si odrazek na kamenech u budovy po vašich pravicích? Asi tady dávají projíždějící auta domům dost „na frak“.

A vidíte všude ve stromech zvláštní koule, co vypadají zdálky trochu jako zdivočelá hnízda? Je to rostlina a budeme ji dnes potkávat celou cestu. Tak nějak k Ropici patří...

Je to napůl parazit. Roste v korunách stromů, ze kterých vysává živiny. Ale zároveň má zelené listy, takže se částečně umí živit i sama (fotosyntéza). Keltští kněží druidové považovali jměl za magickou rostlinu, která umí odhánět zlé duchy a zabraňovat požárům. Proto ji obzvláště v období zimního slunovratu zavěšovali do domů. Tento zvyk se u Angličanů uchoval do dnešních dnů. My jsme ho od nich na počátku minulého století převzali. Řadu legend o jměli z pradávných časů

doplňuje ta křesťanská: Jmelí bylo podle ní původně stromem, z jehož větví vyřezal Josef kolébku Ježíškovi. Za 33 let strom stejného druhu porazili Římané, vyrobili z něj kříž a na něm Ježíše ukřižovali. Strom se natolik styděl za svůj úděl, že se rozpadl na malé keříky a dnes přináší každému, kdo pod ním projde, jen dobro.

Blaho přinášející moc jmelí je dána i tím, že je stále zelené. V létě i v zimě. Stejně jako snad všem rostlinám, které se stále zelenají, mu i proto lidé odjakživa přisuzovali „zázračné“ vlastnosti.

Mýty o ochranných dovednostech jmelí bílého však mají vědecké opodstatnění. Ve farmaceutickém průmyslu se používá k výrobě léků s protinádorovými účinky, je v mastech a emulzích ke zklidnění kůže a k omezení tvorby lupů. Tím ale výčet jeho lékařských schopností ani zdaleka nekončí. Pokud bychom je měli vyjmenovat všechny, asi by nám stačily až do Prahy nebo jiné dálavy. K léčbě je nejhodnější jmelí jabloňové, hlohovcové, dubové a borovicové. Pozor je třeba naopak dávat na jmelí topolové – to je značně toxické!

Pokud procházíte výlet v době vánoční, rozhlédněte se, zda ho někde nevidíte. Pokud ano, honem si dejte pusinku! To je už taková tradice. Kdekdok tvrdí, že to funguje a přináší štěstí. Takže pokud vám zrovna neteče z nosíku nudle, do toho.

Pozor... Ted'! Ta mlaskla!

3. **Jak se jmenuje miminko, které se narodilo v Betlémě mamince Marii?**

Napravo vidíme dubovou alej a za ní už zámeckou zahradu.

Zámek stojí v centru obce Ropice a tvoří její dominantu. Aktuálně se rekonstruuje, tak se snad třeba jednou dočkáme i jeho otevření veřejnosti. Tvoří ho jednopatrová budova, jejíž půdorys tvoří písmeno L.

Jak vypadá písmeno L? Namalujte ho klacíkem do země nebo ukažte jeho tvar pomocí svých prstíků na levé ruce.

L jako levá! Jen díky této pomůcce zvládla autorka tohoto textu udělat řidičák. Celoživotně se jí totiž plete levá a pravá a bála se, že odbočí při zkoušce na špatnou stranu. (Kupodivu to zafungovalo, i když písmenko L ukazuje svou nožkou doprava.)

Střecha zámku je mansardová a ozdobená několika vikýři.

Kolik oken ve zdech zámku napočítáte z této strany? A kolik vidíte komínů?

Hlavní vstup býval uprostřed severozápadního křídla. Většinu místností v sídle zdobí klenuté stropy.

Zámek je obklopen krásným parkem, jehož zajímavostí je částečně zachovaný psí hřbitov – prý nejstarší ve střední Evropě. Park však není veřejnosti přístupný. Nakouknout od silnice samozřejmě můžete, psí hřbitov ale stejně ani nezahlédnete. Tak to nezkoušejte.

Znáte nějaký film o hafuších? My jsme jako psi věrní tomu o kolii, taky o dalmatinech a bernardýnovi. Kdo si vzpomene, o které bijáky jde?

Japonského Gora asi neznáte, ale určitě víte, jak se jmenovala foxteriérka, o které napsal knížku Karel Čapek.

4. **Napište jméno pejska.**

Od zámku se nyní vydáme doleva a dáme se do stoupání. U prvního mostu se zastavte a vyhledejte ceduli. Najdete na ní znak obce, Evropské unie a také ministerstva.

5. **Opište poslední slovo znaku ministerstva.**

Říčka Ropičanka, kterou dnes přecházíme poprvé, ale rozhodně ne naposledy, pramení v Moravskoslezských Beskydech v nadmořské výšce kolem 850 m na severních svazích hory Ropice. V horní části svého toku se nejmenuje Ropičanka, ale Řeka, což je zvláštní. Představte si, že byste se nejprve jmenovali třeba Kluk nebo Holka a teprve v 5 letech byste dostali své nynější jméno. Jak by se vám to líbilo? Netekly by vám z toho nervy? A jak byste se chtěli jmenovat?

Od Stříteže směřuje Ropičanka k severovýchodu a zleva přijímá potok Vělopolku, nejvýznamnější ze svých drobných přítoků. Protéká obcí Ropice a na jižním okraji Českého Těšína se vlévá do řeky Olše, která její vody unáší dál do Odry. Všimli jste si, že v Moravskoslezském kraji tečou řeky, které skoro všechny začínají na O? Vzpomenete si ještě na nějakou?

Tipli byste si, jak je Ropičanka dlouhá? Dejte tipy: 3, 2, 1 – teď!

Kdo byl nejbliž, nemusí udělat dřep, ostatní ano.

Ropičanka je dlouhá 16 kilometrů. :)

Stoupáme do mírného kopce. Příroda kolem nás se začíná měnit. I když nás láká cestička vedoucí ke krásné chaloupce, držíme se té vpravo. Teď i potom, až půjdeme zpátky.

Dostáváme se do golfového království.

Vidíte chatku napravo ve stráni a kameny kolem silnice o kousek dál? A všude kolem „GREEN“?

Víte, co to je? A jakou barvu tohle slovo v angličtině označuje?

Green je nejchoulostivější a nejvíce opečovávaná část hřiště, česky nazývaná jamkoviště. Jedná se o nejnižší stříženou plochu, travička je dovoleno vyrůst jen do výše několika milimetrů. To proto, aby v ní byla dobře vidět cílová jamka. (Pokud byste se rozhodli hrát kuličky, také by vám důlek v rákosí byl na nic.) Green vyžaduje pečlivou údržbu. Seká se až jednou denně, pravidelně se provzdušňuje, váluje, pískuje a hnojí.

Jak se vám tady líbí? Je to tu trošku jako z jiného světa, že? My měli pocit, že jsme na skok ve Skotsku nebo v Estonsku. Tak se nám tady tyto země připomínaly.

Ropice Golf Resort právem náleží mezi TOP 10 českých golfových hřišť. Vyhledávají ho profesionálové, nároční i méně zkušené hráči. Každý rok zde probíhají turnaje ČGF. Poloha mistrovského hřiště nabízí úžasné panoramatické výhledy na masiv Slezských Beskyd, jimž dominuje Javorový vrch.

My golf nikdy nehráli, protože není šance, že bychom se holí trefili do tak malého míčku. (My radši ty kuličky, to je skoro totéž.) Ale něco jsme si o něm pro vás přece jenom nastudovali.

Golf je venkovní sport, ve kterém se samotný hráč nebo malá skupinka (do 4 hráčů) pokouší strefit malým golfovým míčkem do miniaturní jamky. Aby míčky létaly nebo se kutálely právě tam, kam zrovna golfista chce, odpalují se speciálními holemi. Páni i dámy jich mají plný pytel a schopnost zvolit tu správnou patří ke golfovému umění. Má se za to, že golf, jak ho známe, pochází ze Skotska a byl hrán na Britských ostrovech po několik staletí. Kořeny této sportovní, ale také společenské kratochvíle však lze vystopovat už ve středověké Číně.

Dojdeme k restauraci. Můžeme si dát třeba limonádu a odpočinout si, protože jsme zhruba v půlce výletu.

Najděte před restaurací ukazatel se šipkami.

6. Opište druhé slovo druhé šipky shora.

Vracíme se stejnou cestou zase zpátky k zámku. V jedné větě mám tři slova začínající na Z. Zkuste také nějakou takovou vymyslet. :)

Na chvíli zavřete oči a zkuste si představit, že je všude kolem vás hustý les. A vy jdete po jediné stezce široko daleko. Je to středověká kupecká stezka.

Když se podíváte na skvělou polohu obce mezi městy Český Těšín na severu a Třincem na jihovýchodě, je jasné, že díky obchodní cestě, která průsmyky vedla, osada v těchto místech prostě vzniknout musela. Stalo se tak dokonce o několik staletí dříve, než se „narodil“ Třinec. Tedy v době, kdy se v místech, kde dnes je, zelenily jen pastviny či děsil neprostupný prales.

Po středověkých stezkách vláčeli své náklady zejména soumaři.

Víte, kdo byli soumaři? Většinou sedláci, kteří za poplatek přepravovali zboží na hřbetech zvířat, nejčastěji koní. V češtině se ovšem slovem soumar většinou označují jen zvířata, která sloužila jako nákladáky. Kromě koňů to bývali oslíci, muly, mezci a kousek od nás i velbloudi.

Z bezpečnostních důvodů se přepravci sdružovali do karavan, občas si dokonce sjednali ozbrojený doprovod. Karavany chodily po celý rok, nejvíce však po žních a podzimních pracích. V této době byl k dispozici dostatek obilí, a navíc už byly

bažinaté cesty namrzlé, takže se po nich jelo snáze. Skupiny denně ušly až 30 km.

Úpadek obchodu na těchto stezkách způsobila třicetiletá válka (1618 až 1648), která evropské pořádky rozcupovala na prach. Stezka se kvůli loupeživým bandám stala nebezpečnou a zpusťla tak, že byla těžko průchodná i pro pěší. Provoz na nich počátkem 18. století zcela utichl.

Sešli jsme na křižovatku k zámku. Řeku nyní máme po levé ruce a zámek po pravé.

Na zdejší zámku sice princezny nikdy nebydlely, ale šlechtou se to tady jen hemžilo.

Které princezně by tento zámek slušel nejvíce, co myslíte?

Klidně by odsud mohla pocházet třeba dívka, která se kamarádila s moudrou sovou a své poklady měla skryté v oříšku.

7. Jak se jmenovala dívka?

Na zdejší zámku vládli kdysi Kašpar Borek, Anna Borková a Anna Krzydłowska, která prodala panství svému synovi Jiřímu Kašparovi, svobodnému pánu ze Saint Genois, jehož rod má dodnes hrobku napravo od vstupu do farního kostela. Uvidíme ji asi za hodinu.

V roce 1785 se majitelkou zámku stala oblíbená baronka Gabriela Cselestová z Celest. Rozšířila ho a přidala k němu zadní křídlo. Do toho umístila kuchyň a pokoje pro hosty. Za zámkem byl založen park v anglickém stylu. Gabriela byla zároveň zakladatelkou farního kostela, místní lidové školy (v této budově dnes sídlí úřad) a zvláštní těšínské nadace. Baronka podporovala vzdělávání a děti si dokonce chodila sama přezkušovat.

Když v roce 1816 zemřela, v závěti odkázala vzkvétající obec baronům Spensům z Bodenu, svým příbuzným.

Pozor neplést s rodinou Spencerových z Británie, z jejichž rodu pocházela slavná princezna Diana, první manželka současného anglického krále. Zní to podobně, pár kapek společné krve tam asi také bude (jako ostatně v celé evropské aristokracii), ale jinak se jedná o úplně jiné šlechtice.

Věděli by rodiče, jak se jmenuje současný anglický král?

Zámek obcházíme a už ho vidíme i z druhé strany. Podívejte se na zvonky. Komu je sem vstup zakázán?

V Ropici se později usadila baronka Zoe, která ze zámku učinila pokladnici uměleckých děl a rozšířila knihovnu o vědecká díla i moderní beletrii. Do Ropice byli zvaní malíři, hudebníci a básníci, a tak zde vznikl umělecký biedermeierovský salón, vyhledávaný aristokracií.

Rodina Spensů, která i nadále shromažďovala kolekci uměleckých děl, vládla Ropici více než 80 let. Fotografie zámeckých interiérů dokazují bohatství a vytříbený vkus majitelů. Posledním šlechtickým majitelem Ropice se stal v roce 1926 hrabě Heřman Kunburg-Spens. S manželkou Valérií byli známými chovateli loveckých psů. (To jsou ti, co v zámeckém parku založili psí hřbitov.) Hrabě Heřman zemřel v roce 1942 a byl pochován v rodinné hrobce na ropickém hřbitově. (Kupodivu nikoli v blízkosti svých chlupatých miláčků, jak bychom předpokládali.)

Krátce poté byl v roce 1945 majetek znárodněn. Větší množství uměleckých děl a knihovnu získalo do svých sbírek Muzeum Těšínska. Zámek a okolní budovy se staly sídlem státního statku a byly zde mimo jiné zřízeny byty zaměstnanců.

Do soukromých rukou se sídlo vrátilo v roce 1989. Obyvatelé byli vystěhováni a budova se bez dostatečné péče dostala do havarijního stavu. V roce 2013 jí noví majitelé částečně vrátili její nádheru.

Vyhlížíme svatého! Ten s křížem se jmenuje Jan Nepomucký.

8. Kolik hvězdiček má nad hlavou?

Víte, kdo by tento svatý?

Jan Nepomucký, původně Jan z Pomuku, žil v době krále Václava IV. Díky pilnému studiu a snaze to dotáhl až na generálního vikáře. Do Janova osudu krutě zasáhly velké spory mezi králem a arcibiskupem Janem z Jenštejna. Když Jenštejn překazil královy plány na vytvoření nového biskupství v západních Čechách, panovník se rozhodl provinilce krutě

ztrestat. Nejen arcibiskupa, ale i všechny jeho podřízené. Arcibiskup uprchl, Jan z Pomuku a někteří další skončili na mučidlech. Jan mučení nepřežil. Katovi pomocníci ho mrtvého svrhli z Karlova mostu do Vltavy. Dodnes je tam označeno místo, kde se tak stalo. Na kamenném zábradlí je křížek a u něj většinou fronty. Kdo se ho dotkne, tomu se prý splní přání...

Rok po Janově smrti nastalo mimořádné sucho, což lidé považovali za boží trest. Navíc některé církevní kruhy ve snaze krále ještě více očernit začaly šířit zvěsti o Janově statečnosti. Prý jako zpovědník královny nevyzradil její zpovědní tajemství, a proto musel zemřít.

Víra v Janovy nadpřirozené schopnosti byla dovršena po třech staletích. Po otevření světcova hrobu z lebky samovolně cosi vypadlo. Všichni se domnívali, že jde o jazyk – symbol faktu, že Jan ve věci královniny zpovědi držel jazyk za zuby. Záhadu vědci rozřešili v roce 1973. Dokázali, že načervenalá tkáň není jazyk, nýbrž část mozku se sraženou krví. Proč se ale rozhodla lebku opustit, stejně nikdo neví...

Záležitosti kolem Janova jazyka se v jednom ze svých epigramů věnoval Karel Havlíček Borovský. Napsal: „*Svatý Jene z Nepomuku, drž nad námi svoji ruku, ať nám Bůh dá, co dal Tobě, by náš jazyk neshnil v hrobě.*“

Je to epigram, který se dá naučit nazpaměť za minutu, ovšem na střední škole za něj dostanete jedničku. Autorka textu ví... :) Zvládnou to rodiče do konce výletu? :)

Před domem s dřevěným zábradlím odbočíme po špatně viditelné stezce mezi zahrady doleva a míříme k říčce. Napravo v zahrádce u rybníčka najdete keramické slepice a kachničku.

Kdo je barevnější? Kohout, nebo slepice? Kačer, nebo kachna? A víte, proč tomu tak je?

Přejdeme most. Vidíte na zdi domku nalevo různé zahradnické a zemědělské náčiní? K čemu co slouží?

Odbočíme doprava a capeme podél vody k dalším domkům. Některé jsou nádherně opravené, z některých zbyly jen obvodové sloupy.

Zkusíme pohledem najít napravo za řekou krásný vysoký strom. Má krásnou symetrickou korunu a roste v poli na okraji ovocné zahrady. Je to jilm.

Tipnete si, jak je starý? Představte si, že mu je už 200 let. Která z vašich praprababiček byla na světě, když se sázel?

Pokud byste ho chtěli obejmout, bylo by k tomu potřeba minimálně 4 lidí. Obvod kmene měří 380 cm.

Jilm horský je statný strom dorůstající výšky 40 m. Jde o dlouho žijící druh, který se může dožít až 500 let. Finální výšky dosáhne mezi 30. a 40. rokem. Je to chladnomilnější druh, který běžně roste ve stinných suťových lesích, bučinách a lužních lesích.

Houževnatost jilmových prken je předurčila k použití při výrobě kočárů, trakařů, podlah, schodů i sedadel židlí. Díky odolnosti proti hnilobě při styku s vodou se z jilmu dělala vodní kola, koryta a lodě. V 17. a 18. století na britských ostrovech proudila voda ve vodovodech právě potrubím z jilmů. Rovněž se používal na stavby vagonů, při tvorbě hospodářského nářadí a pažeb pušek.

Využívá se i v lékařství. Z kůry se připravují masti k léčení kožních vředů, nálevy proti průjmům a odvary snižující horečku. (

Vyhlížíme železnici a železniční můstek, pod kterým musíme projít. Mezitím se můžete zamyslet, zda neznáte nějakou pohádku či básničku o vlacích. My si vzpomněli na lokomotivu zvanou Tomáš. Podle nás by to sice měla být lokomotiva Tomáška nebo Tominka, protože je ženského rodu, ale poslední dobou už se to tak nebere. A také na jednu písničku, kterou si nyní můžeme zazpívat. Rodiče či prarodiče odpustí ten jeden verš. :)

9. **Doplňte slovo.**

Jede jede ....., kouří se jí z komínka,
jede jede do dále, veze samý vožralý,
jede jede do dále, veze samý vožralý.

Neusínej, nechod' spát, neusínej, nechod' spát,
až do rána bílýho budem zpívat, budem hrát,

až do rána bílýho budem zpívat, budem hrát.

Co nám říká dopravní značka u mostu? Neporušíte ji? Pokud nebude mamka sedět tačkovi za krkem, tak asi ne. :)

Podejdeme železniční trať a zamíříme doleva po chodníku podél rychlostní komunikace.

I tu však u dalšího železničního přejezdu opustíme a opatrně přejdeme doprava. Znovu nás čeká setkání s řekou. Za ní je už hospůdka a také dětské hřiště, kde si můžete pohrát.

Všimli jste si cestou plantáží s vánočními stromky? Poznali jste, o jaký druh se jedná? Jaký stromeček máte o Vánocích doma vy? My máme doma jedličku, ta dlouho vydrží...a pak si na ní pochutnají sloni v ZOO.

Těsně nad hřištěm poslechneme volání cesty doprava a mezi domky se vrátíme k silnici. Čeká nás u ní další písmenko do tajenky.

Najděte autobusovou zastávku s obrázky. Jsou na nich muzikanti a také tanečníci.

Poznáte hudební nástroje? A jak se vám líbí krásná dívka?

10. **Jak se říká pletenci jejích vlasů?**

Znovu podejdeme železnici a míříme do středu obce ke kostelu.

Kdo první spatří boha Radegasta, může jít jako první vyhledat poslední písmenko do tajenky.

Čeká na vás na kamenném kříži před kostelem.

Cestou zamávejte do oken úřadu paní starostce. Právě ona si pro vás tento výlet objednala a významně se podílela na jeho vymýšlení.

Vedle budovy radnice také můžete na zdi najít dva kamenné erby a pod nimi letopočet psaný římskými čísly. Zdalipak ho rodiče dokážou přečíst? :)

Zapamatujte si kamenný znak – porovnáme ho s těmi, které uvidíme na hřbitově.

Kostel Zvěstování Panny Marie pochází z roku 1806, kdy byl vystavěn na místě barokní svatyně svaté Kateřiny. Je umístěn na cestě do legendárního poutního města Santiago de Compostela ve Španělsku, kde spočívají ostatky svatého Jakuba Staršího. Proto uvnitř uvidíte jeho obraz. A protože do Španělska je to odtud ještě docela štreka, poutníci zde dokonce mohou přespat a nabrat do dalšího dálkového pochodu nové síly.

Kříž před kostelem pochází z roku 1813. Stojí na místě, kde stával oltář předchozího kostela. Svatostánek, kterým se momentálně kocháte, měl původně stát úplně jinde – Na Vápenkách ve Frýdku. Jenomže se ukázalo, že tam bude potřeba něčeho většího. Co ale s hotovými plány? Použít je jinde. Třeba v Ropici.

11. **Opište ženské jméno z kříže.**

Vzpomenete si, kdy jsme o místní mecenášce a šlechtičně s tímto jménem mluvili?

Potichoučku vstupte na hřbitov.

V ohradní zdi vlevo od vstupu do farního kostela najdete barokní hrobku z roku 1742. Tvoří součást ohradní zdi. Nad vstupem je vytesán kamenný alianční znak pánů ze Saint Genois s oválnými medailony a letopočtem 1742. Přečtete, co na něm stojí?

Vpravo: *GEORGIVS SVOBODNI PAN ZE SAIN GENOIS*. A vlevo: *FRANCISCA SVOBODNO PANI ZE SAIN GENOIS*.

A vpravo od vstupu do farního kostela je zase klasicistní hrobka z roku 1802. Nad jejím vstupem je vytesán kamenný alianční znak Celestů z Celestynu a Skrbenských z Hřiště s letopočtem 1802.

Který z těchto znaků je stejný jako ten vedle úřadu?

Hřbitov obcházíme tak, že ho máme po levé ruce. Pěšinka nás vede opět k železnici. Tentokrát půjdeme nad ní.

A jsme na silnici, která vede ke škole, kde také náš výlet končí. Rozhlédněte se do dálek a uznejte, že je tady krásně. Horám před vámi se říká Podbeskydí. Nachází se převážnou částí v Moravskoslezském kraji v okrese Nový Jičín, částečně ale zasahuje také do kraje Zlínského. Jedná se o zvlněnou krajinu s roztroušenými lesíky. Původní lesy na mnoha místech vystřídaly smrčiny. Přesto zde našla útočiště řada vzácných nebo ohrožených druhů rostlin a živočichů. Z rostlin jsou to například prvosienka jarní nebo okrotice dlouholistá. Mezi významné živočichy patří skokan ostronosý, ještěrka zední, výr velký nebo čáp černý. Nejvzácnější zdejší lokalitou je vrch Kotouč s jeskyní Šipka. I tam mimochodem vede jeden z našich výletů s tajenkou. Třeba se na něm někdy zase potkáme.

Z tajenky na vás kouká opravdu divné slovo. Ono to vlastně slovo není. Je to název zdejší oblíbené písničky. Chcete si ji pustit? Můžete. A to zde: www.youtube.com/watch?v=0Cs1OYcCdec

Hotovo! Procházka i osvěta jsou u konce. Děkujeme všem výletníkům, že si s námi zahráli, a hlavně děkujeme obci Ropice za pomoc s výletem a jeho poskytnutí všem výletníkům ZDARMA.

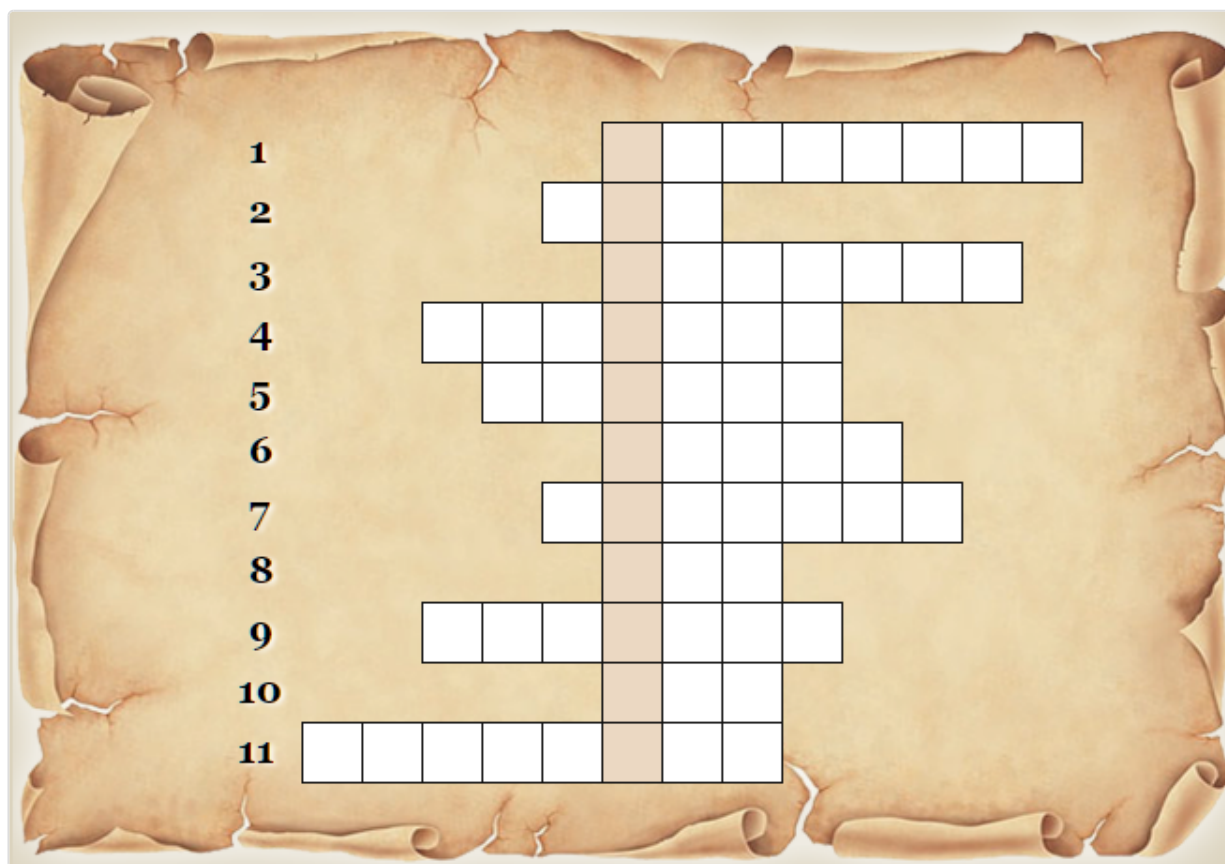
Doufáme, že se vám dnešní výlet s tajenkou líbil, přejeme šťastnou cestu domů a těšíme se zase někdy na našich tajenkových trasách na viděnou! :)

V textu byly použity mimo jiné texty z webů www.kudyznudy.cz, www.cestyapamatky.cz, www.ropice.cz, www.pobeskydi.cz atd.

Otázky k tajence

---

1. **Napište slovem výslednou číslici.**
2. **Jaké je druhé slovo?**
3. **Jak se jmenuje miminko?**
4. **Napište jméno pejska.**
5. **Opište poslední slovo znaku ministerstva.**
6. **Opište druhé slovo druhé šipky shora.**
7. **Jak se jmenovala dívka?**
8. **Kolik hvězdiček má nad hlavou?**
9. **Doplňte slovo.**
10. **Jak se říká pletenci jejích vlasů?**
11. **Opište ženské jméno z kříže.**

A co můžete vyhrát?

Tajenku posílejte na e-mail veldo@veldo.cz. Můžete ji také poslat ve zprávě na náš Facebook "Velká dobrodružství". Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho **Lumpardíka z podhradí**. Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.